

Vojtěch Ružbatský: Porodní dům Letná **Oponentský posudek diplomního projektu**

Vojtěch Ružbatský si ve svém projektu vytkl mimořádně náročný úkol: vytvořit ukázkový prototyp porodního domu, který jako zavedený stavební typ v našem prostředí vlastně neexistuje, a vložit jej do komplikované terénní i urbanistické situace místa, které je stabilizované a na první pohled možná i nezastavitelné. Rozhraní parku a historické zástavby, malebná kompozice domovních průčelí, která na atypickou situaci reagují, terasová zahrada v posledním patře domu, které je komponováno jako novobarokní zahradní pavilon – to vše vytváří ze severní části Skalecké ulice zákoutí, jehož charakter a kvality lze bez nadsázky srovnávat z malebnými zákoutími Malé Strany. Vložit do takového prostředí novostavbu je architektonický vabank: dům buď splyne s prostředím, jako by na něj místo od nepaměti čekalo, anebo se navždy stane cizorodým prvkem, který jen sarkasticky podtrhne jeho nyní již jen bývalé kvality.

Koncept porodního domu je závažným pokusem o nalezení vyváženého prostředí, které umožnilo porod mimo nemocnici, avšak za zachování servisu a pojistek v případě nečekaných komplikací. Jakkoli se nedomnívám, že situace ve všech nemocnicích je tak tragická, jak úvod práce naznačuje (mé osobní zkušenosti z Podolí jsou zcela jiné – u dvou porodů, u nichž jsem jako otec mohl být, měl personál velmi osobní a profesionální přístup, porod se odehrával v samostatném pokoji a nebyl nijak chemicky urychlován), zcela chápu a vítám snahu nalézt nový standard, který by běžný nemocniční stereotyp nahradil.

Navržené řešení je provozně promyšlené a z hlediska architektury mimořádně kultivované. Rafinovanou prací s materiály se autorovi podařilo navodit poklidnou atmosféru, která evokuje charakter středomořského venkovského domu. Funkční rozvrh domu je do značné míry určen složitou kompozicí terénu. V rámci těchto omezení se autorovi podařilo vytvořit jasnou prostorovou sestavu, která je vnitřně provázaná a orientačně srozumitelná. Zásahu na tom má jednak horní atrium prosvětlené pavilonovým nástavcem, jednak schodiště, které stavbu funkčně i vizuálně propojuje. Jeho provázání se zimní zahradou je logické a výtvarně zdařilé (nejsem si jen jist, nakolik si je autor vědom obtížnosti pohybu rodiček těsně před porodem a zejména vlivu stoupání do schodů na vyvolání porodu).

Krucialní otázkou nicméně zůstává, nakolik se autorovi podařilo stavbu umístit do urbanisticky komplikovaného prostředí. Dům je situován do západní části pozemku, kterou v celé délce vyplňuje. Směrem k řece využívá obrys stávající terasy, do níž vkládá garáž a technické zázemí a na níž situuje zmíněnou zimní terasu. Samotný dům má charakter dvoupatrové předměstské vily se středním pavilonem, který osvětluje ústřední komunikační prostor. Díky stoupajícímu terénu je vstup do ulice umístěn v prvním patře, čímž novostavba opakuje motiv svého historického souseda.

Přiznám se, že jsem byl k možnosti stavby v této zahradě mimořádně (či spíše kategoricky) skeptický. O to radostnější je pro mě konstatování, že autorovi se podařilo nalézt přesně ten způsob, kterým lze místo doplnit, aniž by pozbylo svých dosavadních kvalit. Historický dům sice ztratil část zahrady, avšak promyšlené architektonické řešení jeho nového souseda paradoxně umocnilo intimitu prostřední a učinilo jej v jistém smyslu kultivovanějším. Architektura domu je svébytná, uměřená a zároveň pokorná. Dům je promyšlen z hlediska koncepce celku i pojetí výtvarných detailů, které vyznění stavby přirozeně umocňují, což není u diplomních projektů zdaleka běžné.

Předložený projekt považuji za promyšlený a kvalitní a velmi rád jej proto doporučuji k obhajobě. Jako hodnocení navrhuji A.

V Praze, dne 9. 6. 2017.

PhDr. Richard Biegel, Ph.D.